

PROGRAM WYCHOWAWCZO - - PROFILAKTYCZNY LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W WOŁCZYNIE

I WSTĘP

Wspólnotę wychowawczą Liceum Ogólnokształcącego stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest ściśle powiązany z podstawą programową, szkolnym zestawem programów nauczania i stanowi jednolite działania wychowawców oraz wszystkich nauczycieli, personelu szkoły.

1. Cele nadrzędne programu.

1.1 Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły wspomaga rodzinę w wychowaniu ucznia w duchu wartości uniwersalnych na odważnego i kreatywnego człowieka otwartego na świat i potrzeby innych.

1.2 Program wychowawczo-profilaktyczny określa model absolwenta liceum oraz system wartości, postaw i zachowań zgodnych z oczekiwaniami podmiotów szkoły.

2. Zadania programu wychowawczo-profilaktycznego są możliwe do realizacji w czasie:

- godzin do dyspozycji wychowawcy,
- codziennych zajęć dydaktycznych prowadzonych przez wszystkich nauczycieli,
- zajęć warsztatowych prowadzonych przez nauczycieli, pedagoga, psychologa lub inne zaproszone osoby,
- zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
- uroczystości, imprez integracyjnych, takich jak zabawy, zawody, konkursy, wycieczki oraz przerwy międzylekcyjne,
- kontaktów z pozostałymi pracownikami szkoły.

CELE SZKOLNEGO PROGRAMU

Cele główne:

1. Udostępnienie społeczności szkolnej informacji niezbędnej do skutecznego zapobiegania i radzenia sobie z zagrożeniami dla własnego zdrowia, jakości życia.
2. Kompetentne i szybkie reagowanie na pojawiające się w szkole sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu ludzi.

3. Kształtowanie w uczniach umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
4. Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami wspomagającymi rodziny i promującymi zdrowy styl życia.

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnianie wśród młodzieży znajomości prawa i zasad jego przestrzegania.
2. Zapobieganie wagarom.
3. Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania.
4. Kształtowanie postaw akceptowanych społecznie.
5. Stworzenie w szkole poczucia bezpieczeństwa.
6. Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów.
7. Kształtowanie w uczniach odpowiednich postaw wobec ludzi słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych.
8. Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących oraz następstw działania tych substancji.
9. Tworzenie pozytywnych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji i mobbingowi.
10. Przygotowanie uczniów do podejmowania pracy wolontariusza.
11. Współpraca z rodzicami w obszarze profilaktyki – wczesna interwencja – udzielanie pomocy.
12. Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie profilaktyki i interwencji.

II SYLWETKA ABSOLWENTA LICEUM

Absolwent naszego liceum powinien:

- być przygotowanym do życia w społeczeństwie i rodzinie, w sposób otwarty podejmować działania o charakterze społecznym,
- poczuwać się do współodpowiedzialności za losy swojej Małej Ojczyzny i losy narodu, zabiegać o dobry wizerunek Polaka w świecie,
- być przygotowanym do samokształcenia i podjęcia dalszej edukacji lub pracy zawodowej,
- dostosować swoje zachowania do norm i wymagań przyjętych w nowym środowisku,
- dążyć do dobra własnego, godząc to z dobrem innych,
- być odpowiedzialnym za siebie i dążyć do osiągnięcia wielkich celów życiowych,
- komunikować się w językach obcych i być przygotowanym do życia w zintegrowanej Europie,
- dążyć w swoim życiu do poszukiwania prawdy, dobra i piękna.

III CELE I ZADANIA DO REALIZACJI

1. Dbalność o pełny rozwój osobisty ucznia prowadzący do bycia człowiekiem uczciwym, umiejącym żyć z innymi i dla innych

Zadania do realizacji w liceum

1.1. Doskonalenie umiejętności interpersonalnych:

Uczeń potrafi:

- współdziałać ze współpracownikami i przełożonymi,
- dokonuje autoprezentacji opartej na rzetelnej analizie swoich talentów i umiejętności.

1.2. Kształtowanie zachowań asertywnych

Uczeń:

- szanuje innych i siebie oraz potrafi to wyrazić swoim zachowaniem,
- krytycznie, ale z dużym obiektywizmem ocenia otaczającą rzeczywistość,
- radzi sobie w sytuacjach trudnych, wie, gdzie szukać adekwatnej pomocy,
- w sytuacjach konfliktowych wybiera drogę szczerości i prawdomówności,
- zachowuje zasady kultury.

1.3. Planowanie i kierowanie własnym rozwojem

- Rozwijanie otwartości, ciekawości poznawczej i aktywności w celu dostarczenia inspirujących do działania doświadczeń.
- Zainteresowanie nowymi osiągnięciami w nauce, gromadzenie wiadomości z różnych źródeł, aby dysponować wszechstronną wiedzą.
- Poszukiwanie nowych wyzwań, które dostarczyłyby nowych doświadczeń i pozwoliłyby się sprawdzić,
- Kształtowanie umiejętności stawiania sobie celów i realizowania ich.

1.4. Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych

- Ze zrozumieniem traktowanie różnic wynikających z niejednakowych możliwości, motywacji i odmienności kulturowej ludzi.
- Akceptowanie różnic między ludźmi jako coś oczywistego, a często cennego.

1.5. Poznanie wymagań zawartych w aktach prawnych dotyczących funkcjonowania szkoły

- Zapoznanie rodziców i uczniów z aktami prawnymi obowiązującymi w szkole,
- Wdrożenie przepisów prawnych w życie.

2. Kształtowanie systemu wartości i postaw zgodnych z dekalogiem i powszechnie przyjętymi normami etycznymi wpisanymi w serce każdego człowieka jako naturalne prawo moralne.

2.1. Przygotowanie uczniów do rozpoznania wartości moralnych, dokonywanie wyborów i hierarchizacji wartości oraz stworzenie możliwości doskonalenia się:

- dostrzeganie przydatności posiadania odpowiedniej wiedzy i umiejętności do dalszego życia,
- promowanie wartości moralnych, takich jak: poszanowanie zdrowia i życia, miłość do drugiego człowieka i uczciwej pracy,
- uświadomienie sobie własnej wartości i konsekwencji podejmowania działań w różnych sytuacjach życiowych.

2.2. Wdrażanie przez uczniów postaw zgodnych z przyjętymi normami wynikającymi z naturalnych praw człowieka:

- poznanie praw i obowiązków obywateli zawartych w Konstytucji RP, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, dostosowywanie zachowań uczniów i nauczycieli do norm zawartych w powszechnie obowiązujących prawach człowieka,
- wypracowanie odpowiedzialności za własne czyny.

2.3. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła i reagowanie na nie:

- dokonywanie hierarchizacji wartości,
- stosowanie systemu kar i nagród,
- zapobieganie przejawom zła,
- promowanie dobra,
- uświadomienie uczniom zagrożeń moralnych występujących w ich środowisku i sposobów radzenia sobie z nimi.

3. Kształtowanie postawy szacunku dla dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy

3.1 Rozwijanie praworządności obywatelskiej

- poznanie zasad funkcjonowania społeczeństwa demokratycznego,
- włączanie się w działalność Samorządu Uczniowskiego i innych organizacji.

3.2 Współpraca ze środowiskiem lokalnym

- współpraca z różnymi szczeblami samorządu lokalnego i organizacjami pozarządowymi- inspirowanie akcji i działań na rzecz środowiska,
- współpraca z uczelniami wyższymi.

3.3. Kształtowanie postaw patriotycznych jako wartości chroniącej tożsamość państwa i narodu

- oparcie wychowania patriotycznego na polskich tradycjach związanych z walką o niepodległość w XIX i XX wieku oraz z udziałem Polaków w obaleniu komunizmu,
- uczenie szacunku do symboli narodowych,

- kultywowanie tradycji i obyczajów „małej” i „dużej” ojczyzny,
- przestrzeganie świąt regionalnych i państwowych,
- wzbudzenie szacunku do tradycji regionalnych, narodowych i państwowych,
- korzystanie z tradycji w celu wzbogacania własnego rozwoju.

3.4. Pogłębianie wiedzy na temat zjednoczonej Europy

- poznawanie zasad funkcjonowania Unii Europejskiej,
- poszerzenie wiedzy o krajach, których języków uczy się młodzież.

4. Wychowanie do pracy i przez pracę

4.1. Wyrabianie szacunku dla każdej uczciwej pracy jako źródła istotnych dóbr duchowo-materialnych i warunku moralnego rozwoju jednostki.

4.2. Zwracanie uwagi na pozamaterialne aspekty i implikacje pracy, takie jak: poczucie wspólnoty, altruizm, wewnętrzna satysfakcja, praktycyzm życiowy, ukształtowanie potrzeby życia twórczego.

4.3 Propagowanie każdej uczciwej pracy jako warunku awansu społecznego i materialnego. Stymulowanie postawy krytycznej wobec nieetycznych dróg prowadzących do tych celów.

4.4. Podkreślenie znaczenia nauki dla jakości przyszłej pracy zawodowej.

4.5. Propagowanie w liceum potrzeby wewnętrznej dyscypliny, rozsądku, logiki, realizmu, sumienności i ambicji jako niezbędnych warunków dobrej jakości każdej podejmowanej pracy.

5. Promowanie zdrowego stylu życia

5.1 Poznanie zasad zdrowego trybu życia:

- przeciwdziałanie nałogom,
- troska o własną higienę i zdrowie,
- promowanie aktywnego stylu życia,
- rozpoznanie działań zmierzających do podejmowania słusznych decyzji w zakresie własnego trybu życia,
- wyrabianie odpowiedzialności za własne zdrowie i bezpieczeństwo.

5.2 Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i pracownikami służby zdrowia oraz z Centrum Psychoedukacyjnego.

6. Angażowanie rodziców do współpracy ze szkołą

Zasady współpracy szkoły z rodzicami zawarte są w punkcie „*Organizacja pracy wychowawczej w szkole*”.

IV ORGANIZACJA PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ W SZKOLE

Za organizację i przebieg pracy wychowawczej w szkole odpowiedzialni są: dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny i psycholog.

1. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE KAŻDEGO NAUCZYCIELA:

1. stanowienie wzoru dla uczniów i umiejętne budowanie własnego autorytetu,
2. pomaganie uczniom w rozwoju intelektualnym, kulturalnym, moralnym oraz w planowaniu dalszej edukacji i kariery zawodowej,
3. motywowanie do nauki,
4. doskonalenie swoich umiejętności zawodowych,
5. konsekwentne postępowanie,
6. szanowanie godności osobistej uczniów,
7. zachowywanie bezstronności w ocenie swoich podopiecznych,
8. zachowanie dyskrecji i tajemnicy zawodowej,
9. troska o swój estetyczny wygląd.
10. współpraca z instytucjami wspierającymi wychowanie i profilaktykę,
11. współpraca z pracownikami psychopedagogicznymi szkoły i dyrekcją szkoły.
12. integracja zespołu klasowego ze szczególnym zwróceniem uwagi na uczniów klas pierwszych,
13. realizacja programów profilaktycznych bądź elementów tych programów,
14. udział w szkoleniach na temat profilaktyki;
15. dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji uczniów w klasie. Wyposażanie uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
16. prowadzenie szkolenia w ramach spotkań z rodzicami.

2. ZADANIA WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

Szczególną rolę w realizacji programu wychowawczego odgrywa wychowawca klasy. W miarę możliwości szkoły jeden wychowawca opiekuje się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego. Do jego zadań należy:

- integracja zespołu klasowego,
- współpraca z zespołem pedagogicznym pracującym z klasą,
- zapewnienie uczniom i ich rodzicom wszechstronnej informacji na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych przez nią działań oraz osiągnięć uczniów,
- wspomaganie zespołu uczniowskiego; w razie potrzeby inspirowanie i kierowanie realizacją podjętych działań,
- bieżące rozwiązywanie problemów wychowawczych, w tym także wspomaganie uczniów mających trudności szkolne,
- realizacja programu zajęć wychowawczych, profilaktycznych,
- konsekwentne stosowanie kar i nagród,
- promowanie osiągnięć klasy na forum szkoły i wobec rodziców.

3. ZAKRES CZYNNOŚCI WYCHOWAWCY KLAS:

- opracowanie i realizacja planu pracy na dany rok szkolny, zgodnego

- z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym,
- roczny plan pracy powinien uwzględnić także sugestie rodziców i uczniów,
- nadzór nad wywiązywaniem się klasy z jej zobowiązań wobec szkoły,
- nadzór nad utrzymaniem porządku w klasie, jej stanem technicznym i dekoracjami,
- troska, by przydzielane zadania zapewniały udział wszystkich uczniów w różnych formach życia klasy,
- rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych i dyscyplinarnych – w razie potrzeby nawiązywanie kontaktu z rodzicami uczniów, organizowanie dni otwartych i zebrań klasowych rodziców – zgodnie z przyjętym harmonogramem,
- organizowanie imprez klasowych, wycieczek, wyjazdów klasowych do kina, teatru, muzeum,
- kontrolowanie postępów uczniów w nauce z poszczególnych przedmiotów,
- organizowanie zespołów pomocy koleżeńskiej,
- bieżące przekazywanie wszelkiego rodzaju ogłoszeń i informacji, nadzór nad ich docieraniem do rodziców i uczniów,
- ciągłe poszukiwanie indywidualnych dróg oddziaływania na poszczególnych uczniów w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości szkoły,
- współpraca z pedagogiem szkolnym, psychologiem, logopedą i doradcą zawodowym,
- prowadzenie dokumentacji klasy: dziennika elektronicznego wraz z segregatorem klasowym zawierającym dokumentację wychowawcy.

4. POWINNOŚCI UCZNIÓW:

- zachowanie szacunku wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz koleżanek i kolegów,
- reagowanie na wszelkie przejawy zła i pomoc potrzebującym,
- szanowanie mienia klasy, szkoły i cudzej własności,
- współpraca z nauczycielami w czasie lekcji,
- prawidłowe wyrażanie swoich emocji, unikanie agresji,
- włączanie się w życie klasy i szkoły,
- przestrzeganie regulaminów obowiązujących w szkole,
- ubieranie się stosownie do sytuacji.

5. ORGANIZACJA PRACY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

W celu wspomaganie rozwoju uczniów w sferze intelektualnej, emocjonalnej i społecznej oraz procesu wychowawczego rodziców i nauczycieli w szkole funkcjonuje Centrum Psychoedukacji, które zatrudnia następujących specjalistów: psychologa, pedagoga, logopedę i doradcę zawodowego.

Współpracuje ono z Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rodzinnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

6. ZADANIA INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY:

Swoją postawą powinni być wzorem zachowań dla uczniów, szczególnie w zakresie:

- wywiązywania się z powierzonych obowiązków,
- kultury osobistej,
- zachowań prozdrowotnych.

7.ZASADY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI

7.1. Rodzice i nauczyciele współpracują ze sobą w sprawach kształcenia i wychowania młodzieży. Rola szkoły sprowadza się do wspierania rodziców w procesie wychowania ich dzieci.

7.2. Wprowadzenie rodziców w życie szkoły:

- wybór szkolnej Rady Rodziców, współpraca z dyrekcją, nauczycielami i Samorządem Uczniowskim,
- zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczym, Profilaktyki, rocznym planem pracy szkoły, planem pracy klasy oraz z innymi regulaminami obowiązującymi w naszej szkole.

7.3. Spotkania z rodzicami:

- informacyjne (wywiadówki, kontaktówki, indywidualne spotkania),
- okolicznościowe (uczestnictwo rodziców w ważnych uroczystościach szkolnych lub klasowych),
- szkoleniowe – w ramach wsparcia wychowawczego.

7.4. Rodzice mają prawo do:

- określania i współdecydowania o celach wychowawczych szkoły,
- wyrażanie swoich opinii w ankietach, opracowaniach i innych formach na temat pracy szkoły,
- uzyskania pomocy w sprawach wychowawczych od wychowawców, pedagoga, psychologa i dyrektora,
- formułowania wniosków w sprawie wychowania na zebraniach klasowych i spotkaniach Rady Rodziców,
- decydowania o środkach finansowych gromadzonych przez rodziców.

7.5. Szkoła oczekuje, aby rodzice:

- dbali o wszechstronny rozwój swojego dziecka,
- uczestniczyli w spotkaniach i uroczystościach organizowanych przez szkołę,
- współpracowali przy organizacji imprez szkolnych i klasowych,
- inspirowali młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły,
- wspierali wychowawcę, nauczycieli i dyrekcję szkoły w ich działaniach wychowawczych,
- dbali o odpowiedni strój i wygląd swojego dziecka.

8. ZASADY WYKORZYSTANIA ZAPISU Z MONITORINGU DLA REALIZACJI POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA W LICEUM

8.1. Zapis z monitoringu wykorzystywany jest w następujących zdarzeniach:

- narażenia życia i zdrowia uczniów i pracowników szkoły,
- przywłaszczenie mienia szkoły, rzeczy osobistych uczniów, pracowników

szkoły,

- niszczenie mienia szkoły, rzeczy osobistych uczniów, pracowników szkoły,
- stosowanie przemocy fizycznej wobec uczniów, pracowników szkoły,
- posiadania niebezpiecznych przedmiotów (ostre narzędzia, noże, scyzoryki itp.), substancji i materiałów pirotechnicznych (petardy),
- posiadanie, dystrybucja substancji psychoaktywnych (dopalacze, narkotyki, leki), alkoholu, tytoniu oraz e-papierosów,
- identyfikacji osób trzecich, przebywających w budynku szkolnym,
- nieprzestrzegania regulaminów obowiązujących w szkole.

8.2. Treści z zapisu monitoringu przedstawione powinny być osobom będącym stronami konfliktu, wobec których mamy podejrzenia złamania regulaminu szkoły w obecności dyrektora szkoły lub jego zastępcy, pedagoga lub wychowawcy.

8.3. Zapis z monitoringu może być udostępniony osobom związanym z zarejestrowanym zdarzeniem, czyli uczniowi, rodzicom/opiekunom prawnym, nauczycielom, pracownikom szkoły, przedstawicielom organów ścigania.

8.4. Treści z zapisu monitoringu nie mogą być udostępniane osobom trzecim, niezwiązanymi z danym zdarzeniem.

W naszych działaniach ściśle współpracujemy z:

- Rodzicami/opiekunami prawnymi;
- Sądem Rodzinnym (wydział nieletnich);
- Policją;
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

SPODZIEWANE EFEKTY:

• uczniowie:

- posiadać będą postawę sprzyjającą ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, tj.: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowanie inicjatyw oraz do pracy zespołowej, kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkiej dyskryminacji;
- zdobędą istotne umiejętności psychologiczne i społeczne, tj.: skuteczne odmawianie, asertywność, empatię, umiejętności komunikacyjne;
- zdobędą wiedzę na temat uzależnień, dbania o własne zdrowie,
- utrwalą postawę odrzucającą nałogi oraz przemoc i agresję.

rodzice:

- podwyższą swoje kompetencje wychowawcze oraz profilaktyczne,

- zacieśni się współpraca nauczycieli, rodziców i środowiska lokalnego we wspólnych działaniach wychowawczych i profilaktycznych.

nauczyciele:

- będą doskonalili swoje umiejętności w prowadzeniu pracy profilaktycznej,
- nawiążą współpracę z uczniami, rodzicami w celu stworzenia sprzyjających warunków rozwoju wychowanków.

V TRADYCJE I OBYCZAJE SZKOLNE

1. Obchodzenie świąt narodowych i rocznic związanych z życiem wybitnych Polaków lub poświęconych ważnym wydarzeniom historycznym.
2. Elementem ceremoniału szkolnego jest hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”. Wykonywany jest on podczas ważnych uroczystości szkolnych.
3. Organizowanie corocznych cyklicznych imprez, których harmonogram na każdy rok szkolny opracowuje Samorząd Uczniowski w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.
4. Organizowanie wycieczek turystyczno – krajoznawczych jedno i kilkudniowych ze szczególnym uwzględnieniem miejsc o dużym znaczeniu historycznym, kulturowym, geograficznym w regionie.
5. Młodzież licealną w czasie uroczystości szkolnych i klasowych obowiązuje strój galowy. Dla dziewcząt jest to biała bluzka, granatowa, czarna spódnica, sukienka lub spodnie. Dla chłopców jest to biała koszula, granatowe lub czarne spodnie albo ciemny garnitur.
6. Ważnym uroczystościom szkolnym towarzyszy flaga państwowa.

VI USTALENIA KOŃCOWE

1. Program wychowawczo-profilaktyczny uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Rada Rodziców.
2. Pod koniec każdego etapu edukacyjnego dokonuje się ewaluacji programu i ewentualnej modyfikacji jego treści, corocznie prowadzi się diagnozę czynników chroniących młodzież, zagrożeń i problemów.

Zatwierdzono uchwałą Rady Rodziców .....